

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Практичне заняття. ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СВІТУ. ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПО БОРОТЬБІ З ТІНЬОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ

1. Тіньова економіка як глобальна проблема світу
2. Діяльність міжнародних організацій по боротьбі з тіньовою економікою
3. Діяльність Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) в сфері детінізації економіки
4. Рекомендації FATF з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей

Завдання 1. Охарактеризуйте міжнародні організації, діяльність яких пов'язаної з протидією тіньовій економіці:

№ з/п	Назва міжнародної організації	Характеристика діяльності, пов'язаної з протидією тіньовій економіці
1	<i>The Financial Action Task Force (FATF)</i> – Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей	
2	<i>Caribbean Financial Action Task Force (CFATF)</i> – Карибська спеціальна комісія з фінансової діяльності (КСКФД)	
3	<i>Council of Europe Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism (MONEYVAL)</i> – Спеціальний Комітет експертів Ради Європи з питань взаємної оцінки заходів боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму	
4	<i>Eurasian Group (EAG)</i> – Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму (ЄАГ)	
	...	

Завдання 2. До восьми спеціальних рекомендацій, що стосуються протидії фінансуванню тероризму, підготовлених у 2001 р. Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (ФАТФ), відносяться:

- конверсія або переказ майна, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів для приховування злочинного походження цього майна або надання допомоги будь-якій особі, яка бере участь у вчиненні основного правопорушення, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння;
- приховування справжнього характеру, походження, місцезнаходження,

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його належність, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів;

- виявлення фінансових операцій, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та в день їх виявлення або спроби їх проведення інформувати про це Держфінмоніторинг України та визначені законом правоохоронні органи, зокрема Службу безпеки України;-

- придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його одержання відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів;

- участь, причетність або вступ у змову для вчинення будь-якого зі злочинів, визнаних такими відповідно до цієї статті, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення;

- здійснення класифікації клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України та органами, що здійснюють регулювання та нагляд за їх діяльністю, під час проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій.

Розв'язати тести:

1. Яка організація займається боротьбою з відмиванням грошей на міжнародному рівні та розробкою відповідних заходів і стандартів?

- А. ООН;
- Б. ФАТФ;
- В. ЮНЕСКО;
- Г. ВООЗ;
- Д. ЮНІСЕФ

2. Що є головною метою роботи ФАТФ?

- А. підвищення рівня споживчої активності;
- Б. забезпечення економічного зростання;
- В. розвиток і впровадження заходів проти відмивання грошей;
- Г. фінансування культурних проектів;
- Д. немає вірної відповіді

3. Яка ієрархія рівнів охоплює діяльність ФАТФ?

- А. міжнародний, регіональний, національний;

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

- Б. місцевий, регіональний, глобальний;
- В. національний, регіональний, світовий;
- Г. субнаціональний, регіональний, глобальний;
- Д. глобальний, міжнародний, локальний

4. *Яка кількість рекомендацій є керівництвом до дії для боротьби з відмиванням грошей?*

- А. 40 рекомендацій ФАТФ;
- Б. 20 рекомендацій ФАТФ;
- В. 50 рекомендацій ФАТФ;
- Г. 30 рекомендацій ФАТФ;
- Д. 10 рекомендацій ФАТФ

5. *Що включає в себе концепція конфіскації злочинних доходів?*

- А. проведення культурних заходів;
- Б. підтримка сумнівних фінансових операцій;
- В. конфіскація отриманих злочинних доходів, а також сприяння іншим країнам у конфіскації таких доходів;
- Г. організація спортивних змагань;
- Д. всі відповіді вірні

6. *Як ФАТФ співпрацює з міжнародними органами в боротьбі з відмиванням грошей?*

- А. організацією культурних подій;
- Б. проведенням наукових досліджень;
- В. співпраця та взаємодія з відповідними міжнародними органами та організаціями;
- Г. депортація злочинців;
- Д. всі відповіді вірні.

7. *Яка відповідальність передбачена за неповідомлення про сумнівні фінансові операції?*

- А. адміністративна відповідальність;
- Б. грошова винагорода;
- В. кримінальна відповідальність;
- Г. дисциплінарна відповідальність;
- Д. немає вірної відповіді

8. *Що означає "ідентифікація своїх клієнтів" за вимогами ФАТФ?*

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

- А. ідентифікація публічних осіб;
- Б. проведення медіа-кампаній;
- В. встановлення обов'язкових вимог до фінансових організацій стосовно ідентифікації клієнтів;
- Г. встановлення вікових та гендерних обмежень;
- Д. немає вірної відповіді

9. Яким чином ФАТФ визначає некооперативні країни та території?

- А. вони визначаються автоматично на основі економічних показників;
- Б. вони включаються до чорного списку випадковим чином;
- В. вони визначаються на засіданнях ФАТФ за певними критеріями;
- Г. вони обираються шляхом жеребкування;
- Д. немає вірної відповіді

10. Які наслідки включення країни до "чорного списку" ФАТФ?

- А. автоматично застосовуються санкції з боку світового співтовариства;
- Б. немає жодних наслідків для країни;
- В. включення в "чорний список" впливає на довіру зарубіжних інвесторів;
- Г. країна отримує фінансову допомогу;
- Д. країна несе фінансові збитки

11. Скільки груп критеріїв визначено ФАТФ для включення країн до "чорного списку"?

- А. дві;
- Б. три;
- В. чотири;
- Г. п'ять;
- Д. шість

12. Яким чином відбувається включення чи виключення країни з "чорного списку" ФАТФ?

- А. випадковим чином;
- Б. за рішенням уряду країни;
- В. на засіданнях ФАТФ на основі певних критеріїв;
- Г. за волевиявленням громадськості;
- Д. немає вірної відповіді

13. Який обсяг тіньової економіки визначив ФАТФ для високо-розвинутих країн?

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

- А. 10% ВВП;
- Б. 17% ВВП;
- В. 40% ВВП;
- Г. понад 20% ВВП;
- Д. 30% ВВП

14. Який обсяг тіньової економіки визначив ФАТФ для країн, що розвиваються?

- А. 10% ВВП;
- Б. 17% ВВП;
- В. 40% ВВП;
- Г. понад 20% ВВП;
- Д. 30% ВВП

15. Який обсяг тіньової економіки визначив ФАТФ для країн з перехідною економікою?

- А. 10% ВВП;
- Б. 17% ВВП;
- В. 40% ВВП;
- Г. понад 20% ВВП;
- Д. 30% ВВП

16. Що включають базові Рекомендації ФАТФ?

- А. заходи для боротьби з протиправним використанням фінансових систем;
- Б. заходи для подолання глобальної економічної кризи;
- В. заходи для реформування політичної системи;
- Г. заходи для підвищення рівня освіти;
- Д. немає вірної відповіді

17. Що є основним елементом у боротьбі з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму?

- А. законодавча база країни;
- Б. моніторинг систем країн на відповідність міжнародним стандартам;
- В. громадське думка;
- Г. економічні санкції;
- Д. всі відповіді вірні

18. Який механізм сприяє ефективній імплементації Рекомендацій ФАТФ всіма країнами?

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

- А. Міжнародний валютний фонд
- Б. регіональні організації
- В. співробітництво з іншими країнами
- Г. взаємна оцінка та оцінки від Світового банку та Міжнародного валютного фонду
- Д. всі відповіді вірні

18. Які санкції запровадила ФАТФ проти Росії у жовтні 2022 року?

- А. виключила Росію зі свого складу;
- Б. заборонила продаж озброєння Росії;
- В. заборонила Росії ввозити нафту та газ;
- Г. призупинили економічні відносини з Росією;
- Д. немає вірної відповіді

19. Коли були розроблені базові Рекомендації ФАТФ?

- А. 1996 рік;
- Б. 2000 рік;
- В. 1990 рік;
- Г. 2010 рік;
- Д. 2008 рік

20. Коли ФАТФ почала займатися питанням фінансування тероризму і підготувала Вісім Спеціальних Рекомендацій?

- А. в 2000 році
- Б. в 2001 році
- В. в 2005 році
- Г. в 1998 році
- Д. в 2020 році

21. Виберіть міжнародні організації, які займаються боротьбою з розповсюдженням тіньової економіки та легалізацією коштів, здобутих злочинним шляхом, у світовому масштабі:

- А. The Financial Action Task Force (FATF) – Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей
- Б. Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) – Карибська спеціальна комісія з фінансової діяльності (КСКФД)
- В. Council of Europe Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism (MONEYVAL) – Спеціальний Комітет експертів Ради Європи з питань взаємної оцінки заходів боротьби з

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

відмиванням коштів та фінансуванням тероризму

Г. Eurasian Group (EAG) – Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму (ЄАГ)

Д. всі відповіді вірні.